

1. Kosova Karikatür Festivali'ndeki Karikatürlerin Göstergebilim Yöntemiyle İncelenmesi

Uğur ÜNAL¹ ve Coşkun KALA²

Öz

Karikatür, bir durumu ve ya bir olayı alaycı bir şekilde ele alan çizimlere verilen genel isim olarak bilir. Karikatür her zaman komik olmak zorunda değildir, değinilen konuya göre düşündürücü, sorgulayıcı ve ya eleştirel de olabilmektedir. Bu bağlamda kriz durumlarında siyasi eleştiriler içermesi bakımından sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Bu çalışmada 2008 yılında bağımsızlığını ilan eden Kosova Cumhuriyetinde savaş sonrası dönemi ele alması için düzenlenen ve konusu "Merhaba Avrupa" olan 1. Kosova Karikatür Festivalindeki dereceye giren karikatürler semiyotik açıdan incelenmektedir. Yarışmada dereceye giren 3 karikatür ve özel ödül alan 6 karikatür incelemeye dâhil edilmiştir. Semiyotik inceleme yöntemi sözlü ve ya yazılı olmayan yani görsel verileri, işaret ve sembolleri amacıyla kullanılmaktadır. Karikatürlerin incelenmesinde sıklıkla kullanılan semiyotik inceleme yöntemi ile çizgilerin, sembollerin ve işaretlerin ardındaki anlamın ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. İncelenen karikatürlerin hepsinde karşılaşılan en belirgin eleştiri Avrupa Birliği'nin mülteci duruma karşı olan tutumu olmuştur. Bu anlamda karikatürler genel olarak Avrupa Birliği'nin siyasi tutumunu eleştiren bir bakış açısına sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Karikatür, Göstergebilim analizi, Kosova

A Semiotic Analysis of Cartoons in 1st the Kosovo Cartoon Festival

Abstract

Cartoons are generally known as drawings that address a situation or event in a satirical manner. Cartoons are not always required to be humorous; depending on the subject, they can also be thought-provoking, inquisitive, or critical. In this context, cartoons are frequently used as a means of political critique, especially in times of crisis. This study conducts a semiotic analysis of the award-winning cartoons from the 1st Kosovo Cartoon Festival, held with the theme "Hello Europe" to reflect the post-war period in the Republic of Kosovo, which declared its independence in 2008. The analysis includes three cartoons that received awards and six that were granted special prizes. The semiotic analysis method is applied for visual data, signs, and symbols that are non-verbal or non-written. Through semiotic analysis, the study aims to uncover the underlying meanings behind lines, symbols, and signs used in the cartoons. The most prominent critique observed in all the cartoons analyzed is the European Union's stance on the refugee issue. In this sense, the cartoons generally adopt a critical perspective on the political position of the European Union.

Keywords: Caricature, Semiotic analysis, Kosovo

Atıf İçin / Please Cite As:

Ünal, U. ve Kala, C. (2025). 1. Kosova Karikatür Festivali'ndeki karikatürlerin göstergebilim yöntemiyle incelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14 (2), 752-767. doi:10.33206/mjss.1597501

Geliş Tarihi / Received Date: 06.12.2024

Kabul Tarihi / Accepted Date: 11.02.2025

¹ Doç. Dr. - Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İletişim Fakültesi, ugur.unal@manas.edu.kg,

 ORCID: 0000-0003-0294-0082

² Doktora, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İletişim Fakültesi, coskun.kala@manas.edu.kg,

 ORCID: 0009-0008-8938-9257

Giriş

Karikatür, mizah ve eleştiryi görsel bir şekilde birleştiren sanatsal bir ifade biçimidir. Karikatür, mizahın sanatsal ifadesi olarak kabul edilir ve genellikle insanları güldürmek düşündürmek ya da belirli bir mesajı iletmek amacıyla kullanılır. Ancak, karikatür sadece komik yüzlerden ibaret değildir. Karikatürler, eğlence, eleştiri ve iletişim amacıyla kullanılır. İnsanları güldürmek, toplumsal ve politik konuları eleştirmek ya da karmaşık fikirleri basitleştirerek iletmek için karikatürler tercih edilir. Bu görsel sanat biçimi, toplumsal, politik ve kültürel konuları eleştirel bir bakış açısıyla ele alır (Perkins, 1975). Karikatür, yüzyıllar öncesine kadar uzanan köklü bir geçmişe sahiptir. İlk karikatür örnekleri, medeniyetlerdeki resimlerde ve yazılarda görölmüştür. Özellikle Rönesans döneminde karikatür, sanatçılar tarafından mizah ve eleştiri aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Karikatürün gelişim dönemini Rönesans, 18. ve 19. yy. ve günümüz olarak üçe ayırmak mümkündür. Rönesans döneminde Leonardo da Vinci gibi sanatçılar, figürleri abartarak mizahi bir şekilde tasvir etmişlerdir. 18. ve 19. yy.’da Karikatür, gazete ve dergilerde popörlük kazanmış, siyasi ve toplumsal konuları ele almıştır (Öngören, 1998).

Günümüzde karikatür, dijital platformlarda, sosyal medyada ve çizgi romanlarda yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Karikatürü çok farklı türlerde görmek mümkündür. Karikatürlerin en yaygın türleri politik, portre, sosyal ve kültürel karikatürler şeklinde sıralanabilir. Politik karikatürler, siyasal liderleri, olayları ve politikaları mizahi veya eleştirel bir şekilde ele alır. Siyasi dergi ve gazetelerde sıklıkla karşılaşılr. Portre karikatürler, kişilerin yüz özelliklerini abartarak komik veya ilginç bir şekilde çizer. Bu tür karikatürler genellikle etkinliklerde veya eğlence amaçlı kullanılır (Chiang, Liao, ve Li, 2004). Sosyal ve kültürel karikatürler, toplumun değerlerini, alışkanlıklarını ve kültürel eğilimlerini mizahi bir şekilde ele alır. Bu karikatürler, günlük yaşamla ilgili eğlenceli gözlemler içerir. Karikatürler, sadece insanları güldürmekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal ve politik eleştiri için de güçlü bir araçtır. Karikatürler, insanları eğlendirmek ve güldürmek için kullanılır. Karikatürler, toplumsal ve politik konuları eleştirel bir şekilde ele alarak dikkat çekmek için kullanılır. Karikatürler, karmaşık fikirleri basit ve anlaşılır bir şekilde ileterek geniş kitlelere ulaşmak için kullanılır (Holbo, 2016). Karikatür sanatçıları, yeteneklerini kullanarak güçlü mesajlar ileten ve aynı zamanda insanları güldüren eserler yaratır. Bir karikatür sanatçısı, görsel mizahın dilini kullanarak karmaşık toplumsal konuları anlaşılır kılabilir. Karikatür sanatçılarının üstlendiği bir takım roller bulunmaktadır. Yaratıcılık, gözlem, iletişim gibi araçları kullanarak karikatürist anlatıcılığını güçlendirmektedir. Sanatçıların fikirlerini görsel bir şekilde ifade etmesi yaratıcılıklarını göstermesidir. Karikatüristlerin toplumu, siyaseti ve kültürü dikkatlice gözlemlemesi ve bu gözlemleri karikatürlerine yansıtması gözlem yeteneklerinin bir sonucudur. Sanatçıların mesajlarını görsel bir şekilde ileterek geniş kitlelere ulaşması iletişimde olduklarını belirticidir (Koestler, 1997).

Karikatürler genellikle gazete, dergi, çizgi roman ve sosyal medya gibi platformlarda yer alır. Ayrıca sergi ve sanat galerilerinde de karikatürleri görmek mümkündür. Bir karikatür oluşturmak için sanatçılar genellikle önce bir konu belirler, ardından bu konuyu mizahi veya eleştirel bir şekilde görselleştirirler. Bu nedenle karikatürler yalnızca komik olmak üzere çizilmezler. Birçok karikatür, toplumsal ve politik konuları eleştirirken ciddi bir mesaj da içerebilir. Karikatür, mizah ve eleştirinin sanatsal bir birleşimidir. Tarihsel kökenlerinden modern zamanlara kadar, karikatürler toplumsal ve politik konuları eleştirel bir şekilde ele alırken, aynı zamanda insanları güldürmeyi de başarır (Derrin ve Burrows, 2020). Karikatür sanatçılarının yaratıcı yetenekleri, bu sanatsal ifadeyi popüler ve etkili kılar. Karikatür hem eğlenceli hem de düşündürücü olduğu için her zaman ilgi çekmeye devam edecektir. Karikatür incelemesi yapan araştırmalara bakıldığında yoğunlukla siyasi karikatürlerin analiz edildiği görölmektedir. Bu bağlamda bazı araştırmalar siyasi karikatürlerin söylem kısmını analiz ederken bazı araştırmalar görsel kısmını analiz etmektedir. Özellikle Shaikh, Tariq ve Saqlain (2016) tarafından yapılan “Cartoon war. A political dilemma! A semiotic analysis of political cartoons” isimli çalışmaya bakıldığında siyasi karikatürlerin barındırdığı özelliklerin incelendiği görölmektedir. Polat (2018) tarafından yapılan “Yeni Medyayı Mizah Perspektifinden Okumak: Karikatür ve Caps’lerin Karşılaştırılmal Göstergebilimsel Analizi” adlı çalışmasında mizahi karikatürler üzerinden ele almıştır ve incelememiştir. Güncel durumu anlamak ve anlat için kullanılan karikatürler burada incelenmiştir. Hussein (2019) tarafından yapılan “Analizing Political Cartoons in Arabic Language Media after Trupm’s Jerusalem Move: A Multimodal Discourse Perspective” ismindeki başka bir çalışmada karikatürelerin yeniden siyasi görüşleri sunma biçimleriyle incelendiğini görölmüştür. Çalışmada çalışmada karikatürelerin yeniden siyasi görüşleri sunma biçimleriyle incelendiğini görölmüştür. Çalışmada volan bir durumun eleştirel şekilde karikatürlere nasıl yansıdına bakılmıştır. Putri (2018) tarafından yapılan “Semiotic Analysis of Joko Widodo Political Cartoons in The Jakarta Post e-Paper” adlı tez çalışmasında ülkenin siyasi durumunu ele alan karikatürlerin incelendiği görölmektedir.

Göstergebilim alanında yapılan bu çalışmalardan elde edilen bulguların incelenmesi araştırmanın izleyeceği yolu belirlemede faydalı olmuştur (Barthes, 1979).

Yöntem

Araştırma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak şekillendirilmiştir. Nitel araştırma yöntemi var olan durumları ve yaşantıları detaylı şekilde anlatmak ve buna bağlı olarak yorumlamak olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada göstergebilim yöntemi kullanılmıştır. Sembollere atfedilen anlamların çözülmesi için karikatürlerin çizildiği ülkenin siyasi durumu da göz önünde bulundurularak yorumlamalar yapılmıştır.

Göstergebilim, insanların birbirleriyle anlaşmak için kullandıkları doğal dillerden, davranışlardan, görüntülerden, trafik işaretlerinden, edebi eserlerden, çeşitli bilim dillerinden tutkuların düzenine kadar her anlamlı bütün çeşitli birimleri içeren bir sistemdir. Göstergeler, anlamın taşıyıcısı olarak işlev görür ve bu anlamın nasıl oluşturulduğunu anlamak için göstergebilim kullanılır. Dünyada gördüğümüz ve duyduğumuz her şey bir anlam taşır. İşaretler, semboller ve hatta sessizlik bile bir mesaj iletebilir.

Sanat, dil, edebiyat, medya ve hatta günlük yaşamda karşımıza çıkan işaret ve sembollerin ardındaki anlamları anlamamıza yardımcı olur. Göstergebilim, dilbilim, edebiyat, sanat, film, medya, reklamcılık ve sosyoloji gibi birçok alanda kullanılır. Her türlü iletişim biçimi, göstergebilimle incelenmektedir (Coulthard, 2002). Göstergebilim, günlük yaşamda karşılaştığımız semboller ve işaretler aracılığıyla anlam çıkarma yeteneğimizi geliştirir. Trafik işaretlerinden reklam panolarına, konuşma dilinden sanata kadar birçok alanda göstergebilim kullanılır. Gösterge kavramı, bir şeyin “ad” ile gösterdiği “içerik” arasındaki anlamsal ve mantıksal bağın sorgulanmasıyla ilgilidir.

Göstergebilim, mimari ve sanat eserlerinin anlamını çözümlemek için kullanılır. Anlam, genellikle bir gösterge ile referans noktası arasındaki ilişkiye dayanır. Bu ilişki, kültürel bağlamda farklı şekillerde yorumlanabilmektedir. Göstergebilim, 20. yüzyılın başlarında Ferdinand de Saussure ve Charles Sanders Pierce gibi öncüler tarafından şekillendirilmiştir. Bu iki isim, göstergebilimin temel teorik çerçevesini oluşturmuştur. Saussure'un teorisine göre, dil bir sistemdir ve göstergeler anlamını bu sistemdeki ilişkilerden alır (Konrad, 1971). Pierce ise göstergebilime daha geniş bir bakış açısı getirmiştir. Gösterge türleri ve göstergelerin nedensel ilişkilerini inceleyen Pierce, ikonlar, indeksler ve semboller arasındaki farkları açıklamaya çalışmaktadır. Karikatürler, görsel iletişimin güçlü bir formudur ve göstergebilim açısından oldukça zengindir. Karikatürlerde semboller, jestler ve görsel metaforlar sıkça kullanılmaktadır. Göstergebilim, karikatürlerdeki bu unsurların nasıl anlam taşıdığını ve neyi ifade ettiğini analiz etmek için kullanılmaktadır. Karikatürler, semboller aracılığıyla karmaşık fikirleri basit ve etkili bir şekilde iletebilme özelliğine sahiptir (Shadiqi, 2014). Bu nedenle göstergebilim, bu sembollerin kültürel bağlamda ne anlama geldiğini ve okuyucular tarafından nasıl algılandığını araştırmaktadır. Karikatürler, genellikle metaforlar kullanarak gerçek dünyadaki olayları veya insanları temsil etmektedir. Göstergebilim, bu metaforların ardındaki anlamı çözmeye çalışmaktadır. Örneğin, bir politik karikatürde kullanılan metafor, bir politikacının politikalarını eleştirebilir. Renkler ve çizim stilleri de karikatürlerde bir anlam ifade etmektedir. Göstergebilim, bu görsel unsurların nasıl mesaj verdiğini ve okuyucu üzerindeki etkisini incelemektedir.

Veri tabanı

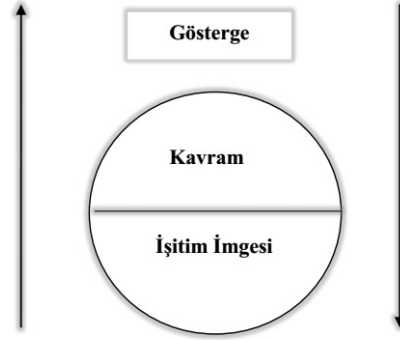
Bu araştırmanın veri tabanını, “Thumbi” adındaki Kosova Karikatürcüler Derneği tarafından 2015 yılında ilki düzenlenen “Kosova Uluslararası Karikatür Festivali'ndeki” ve konusu “Merhaba Avrupa, Merhaba AB” olarak belirlenen ve dereceye girmiş olan karikatürler oluşturmaktadır. Bu yarışmada dereceye giren ve ödüle layık görülen toplamda 9 karikatür bulunmaktadır. Derecelendirme, ilk üçe giren karikatürler ve özel ödül alan altı karikatür şeklinde yapılmıştır. Araştırmada, Kosova Cumhuriyeti bağımsızlığını ilan ettikten sonra başkenti Priştine’de düzenlenen ilk yarışma ve bağımsızlık ve Avrupa’nın tutumuyla ilgili olması sebebiyle bu yarışmanın karikatürleri incelenmeye alınmıştır.

Verilerin çözümlemesi

Göstergebilim, semboller ve işaretler aracılığıyla anlamın incelenmesidir. Göstergebilim, semiyotik veya semiyoloji; göstergelerin yorumlanmasını, üretilmesini veya işaretleri anlama süreçlerini içeren bütün etmenlerin dizgesel bir biçimde incelenmesine dayanan bir bilim dalıdır.

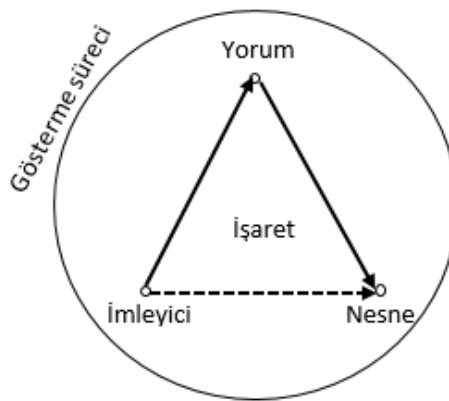
Göstergebilim, semboller ve işaretler aracılığıyla anlamları çözmek için kullanılır. Göstergebilim, göstergelerin anlam üretme koşullarını inceler. Gösterge, anlam taşıyan bir semboldür. Bir kelime, resim, ses veya jest gibi çeşitli formlarda olabilir. Göstergebilim, bu göstergelerin nasıl anlam taşıdığını ve bu

anlamların kültürel, tarihsel ve sosyal bağlamlarda nasıl değiştiğini araştırır. Araştırmada Saussure'ün ve Pierce'ın göstergebilim anlayışlarından faydalanılmıştır. Saussure'ün gösterge olarak tanımladığı parçalar temelde bir bütünü parçasıdır ve göstergebiliminin temellerini oluşturmaktadır. Göstergebilim incelemesi yapılırken yalnızca dilsel öğeler değil, aynı zamanda jest-mimik, resim-çizgi, sesler, nesneler, ritüeller-törenler gibi bir çok farklı öğeleri de içermektedir (Barthes, 2005, s. 27). Saussure anlatılarının göstergelerden oluştuğunu belirtmektedir (Güzeln, 2002). Saussure gösterge şeması aşağıdaki gibidir.

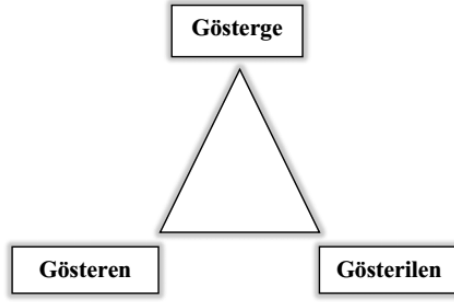
şekil 1. Saussure'ün Gösterge şeması (Saussure, 1985)

Göstergebilimsel araştırmalarda kuramın bir diğer öncülerinden Pierce'ın bakış ačısı da gösterilmektedir. Pierce üç ana gösterge türü tanımlamaktadır. Görüntüsel gösterge (ikon): görsel veya fiziksel benzerlik ile ilişkilendirilen göstergedir. Bu gösterge türünde gösterge nesne ile benzer özelliklere sahip olduğu için ona gönderme yapmaktadır (Peirce, 1958). (Saussure, 1985) Örneęin, bir karikatür çizimi, gerçek hayattaki bir kişiyi veya olayı simgeliyor olabilir. Belirti (ızaı gösterge): nedensel bir ilişkiyle oluşan göstergedir. Belirti nesnesi olmadan anlam ifade etmeyen gösterge türüdür (Peirce, 1958). Örneęin, duman görmek bir yangın olduğuna işaret edebilir. Duman bulutu görmeyi yangın olarak yorumlamadığımızda duman yangın olduğunun bir göstergesi olmaktan çıkmaktadır. Son olarak sembol olarak adlandırılan tür ise iki şekilde tanımlanmıştır. İlk olarak sembolik gösterge (sembol): anlamı, kültürel veya toplumsal anlaşmalara dayalı olan göstergedir. Bayraklar, dini semboller ve dil gibi olgular sembolik göstergenin parçalarıdır. İkinci olarak ise sembol, yorumlayanına göre anlam kazanan bir niteliği olan gösterge olarak tanımlanmaktadır (Peirce, 1958). Evlilik, yorumlayanına bağlı olarak mutluluğun da hapsolmanın da sembolü olabilmektedir.

şekil 2. Pierce'ın Göstergebilim Üçgeni (Eco, 1976)

Saussure ve Pierce'ın göstergebilim tanımlarının yanında Barthes'ın gösterge tanımı da oldukça dikkat çekicidir. Barthes, gösterileni kullanan kişinin anladığı şey olarak ifade etmektedir. Yani gösterilen tek bir anlamdan çıkıp her zihne göre ve kullanılan amaca göre yeni anlamlar kazanabilmektedir. Bunlar asıl anlamın yanında var olan anlamlardır.

Şekil 3. Barthes'ın gösterge şeması (Barthes, 1979)

Tüm tanımlar ışığında incelemeye alınan karikatürler, göstergebilimde var olan açılardan değerlendirilmeye alınmış ve işlevsel ancak genel sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu kısmında incelemek için seçilen karikatürlerin göstergebilim yöntemi kullanılarak yapılan analizler ve bulgular sunulmaktadır. Bu bağlamda her bir karikatürün analizlerini ve yorumlarını aşağıda bulmak mümkündür.

Resim 1. Hello Europe 2015 1. olan karikatür Petar Pismestrovic

Yarışmada birincilik ödülünü almaya hak kazanan karikatür Peter Pismestrovic tarafından çizilen “Resim 1” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
Bıçaklı el	Elinde bıçak tutan ve bir aileyi sırtından bir bıçakla tehdit ederek gitmeye zorlayan bir el, tuttuğu bıçağın üstünde IS yazısı.	Savaş ve kaosu düzenli bir yaşam sürmek isteyen bir aileyi ülkesinden göçe zorlaması.
IS	Bıçağın üzerindeki yazının anlamı IŞİD temsili	IŞİD uluslararası hukuka göre terör örgütü olarak tanımlanmaktadır.
Aile	Korkmuş, şaşırmış, üzgünlü ve sıkışmış görünen bir aile	Ülkesinde kalamayan ancak başka bir yerde de kabul görmeyen bir üzüntülü, korku içinde bir ailenin durumu.
Dur işareti yapan el	Aileyi bıçakla kendisi arasında bırakan ve kol kısmında Avrupa birliği bayrağı bulunan bir el	Ülkelerine göçü kabul etmeyen Avrupa birliğinin temsili.
Düz Anlam		Yan Anlam
Savaş ve korkunun var olduğu bir yerden kaçan bir ailenin kaçtığı yerde kabul görmemesi vurgulanmıştır.		Vatanından edilen bir ailenin başka ülkelerde istenmediği ve bu nedenle nasıl korku, üzüntü ve kaos içinde ortada kaldığı gösterilmek istenmiştir.

Bu karikatürün çizeri yarışmaya Hırvatistan'dan katılmış olan bir karikatürist olduğu için çizgileri, sembolleri anlamlandırırken ve çözümlerken çizerin kendi ülkesinin etkileri de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu anlamda yarışmanın 2015 yılında düzenlenmiş olduğu bilindiğinden 2015 ve öncesinde Avrupa ve Hırvatistan arasındaki siyasi duruma ve ilişkilere de bakmak önemlidir. 2015 yılında Hırvatistan başbakanı, yaptığı açıklamada Suriyeli mülteciler ile ilgili olarak “kalbimiz var ama aklımız da çalışıyor” diyerek Avrupa'ya mültecileri ülkeye almak konusunda daha temkinli olacaklarını belirtmek istemektedir. Başbakanın bu söylemi Avrupa ülkelerinin mültecileri kendi dışındaki ülkelere göndermek istemesinden kaynaklanmaktadır. Aslında Avrupa'nın mültecileri kabul etmediğı ve mağdur ettiğı ima edilmektedir. Böylece aslında ailenin “Suriyeli mülteci”, onu zorlayanının “İŞİD terör örgütü” ve aileyi zor durumda kalsalar dahi ülkelerine almayanların “Avrupa birliğı ülkeleri” olduğu anlaşılmaktadır. Karikatürist, bu çizim ile Avrupa'nın mülteci konusundaki tutumunu eleştirmektedir. Tüm bunların nezdinde Avrupa'nın ülke ayırt etmeksizin tüm göçmenlere aynı tavrı uygulayacağını vurgulamak için karikatürist yeni savaştan çıkarak bağımsızlığını kazanmış olan Kosova için de durumun farklı olmadığını belirtmektedir.

Resim 2. Hello Europe 2015 2. olan karikatür Carlos David Fuentes

Yarışmada ikincilik ödülünü almaya hak kazanan karikatür Carlos David Fuentes tarafından çizilen “Resim 2” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
Euro (para) işareti	Üzerinde yüzlerce insan bulunan Avrupa para birimi olan Euro işareti	Avrupa birliğinin para biriminin insanların kaderini belirlemesinin tasviridir. Avrupa ekonomisini ve ekonomik gücünü temsil eder.
İnsan figürleri	Gemi şeklinde gösterilen Euro işaretinin üstünde duran kalabalık insan topluluğı	Göçmenler, ekonomik krizden etkilenen insanlar ve ya yoksul kesimi simgeler.
Deniz	Gökyüzünden ayrılmasını sağlayan bir çizgiyle gösterilen deniz/okyanus/su	Uçsuz bucaksız bir boşluğı, her yönün aynı oluşunu ve kurtuluşun olmadığını temsil eder.
Sıkışmışlık ve kalabalık	Euro figürünün içindeki insanların sıkışmışlığı	Ekonominin insan üzerindeki etkisinin tasviri.
Düz Anlam		Yan Anlam
Kendi ülkesinde gelecek olmadığına inanan insanların bir umutla Avrupa'nın ekonomisine güvenerek göç yoluna gittiğı vurgulanmaktadır.		İnsanların hayatlarının Avrupa birliğinin elinde olduğı gösterilmektedir.

Euro sembolünün gemi şeklinde tasvir edilmesi ve ekonomik sıkıntıda olan insanların veya göçmenlerin bu geminin içine sıkıştırılmış şekilde çizilmesi, hem göçmelerin veya ekonomik sistemde sıkışan insanların bulunduğı çaresizliğı hem de alt metinde geminin sonunda karaya ulaşacağı ihtimalinin

bulunmasından dolayı zor durumdaki insanlara karşı umut tacirliği yapıldığının eleştirisi sunulmaktadır. Ayrıca Euro figürünün içinde sıkışmış olmak insanlar açısından özgür olmadıkları ekonomik sistemin kölesi oldukları anlamını da içermektedir. Burada insanlar Euro'yu ve ya parayı kurtuluş olarak görseler de aslında arka planda ona hapsolmuş durumdadırlar. Karikatür modern dünyada ekonomik gücün altında ezilen insanların durumunu etkileyici bir şekilde sunmaktadır.

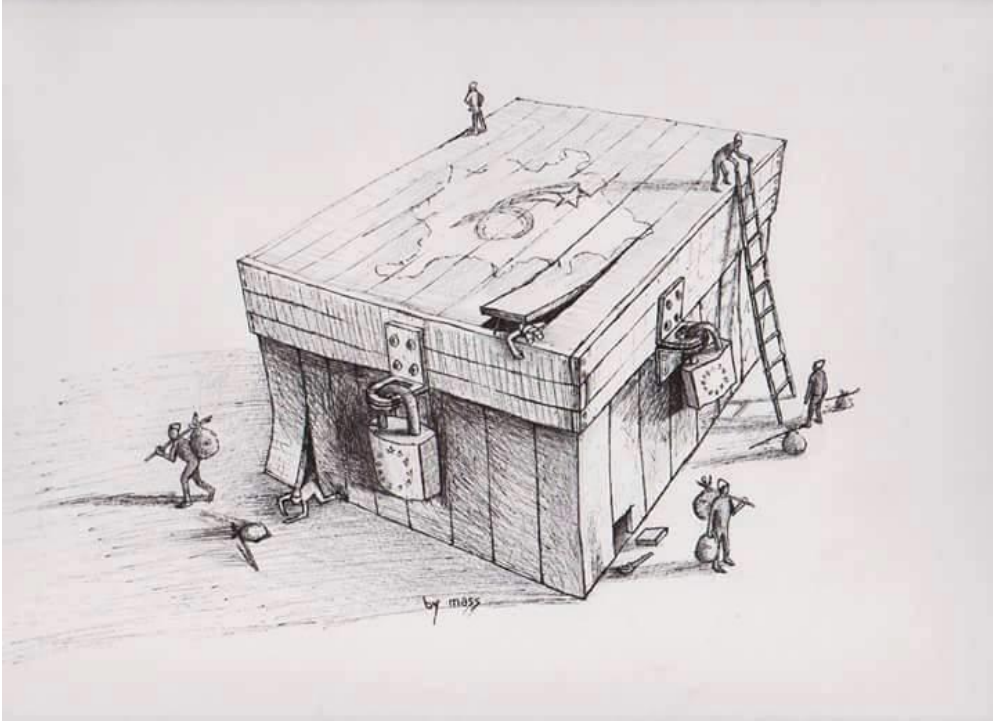

Resim 3. Hello Europe 2015 3. olan karikatür Saman Torbi

Yarışmada üçüncülük ödülünü almaya hak kazanan karikatür Saman Torbi tarafından çizilen “Resim 3” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
Çocuk	Avrupa birliği bayrağı şeklinde etek giyen ve sek sek oynayan bir kız çocuğu	Avrupa birliği için insanların gelecekleyle oynadığının temsili. Avrupa'nın bir çocuk olarak temsil edilmesi.
Avrupa Birliği bayrağı	Çocuğun eteğinde olan Avrupa Birliği bayrağı.	Avrupa'nın politik yapısının ve kimliğinin temsil etmektedir.
Aile	Valizleri ile kız çocuğunun önünde oturarak bekleyen bir aile.	Ailenin durumu Avrupa Birliğinin göçmen politikalarını temsil etmektedir.
Sek sek oyunu	Üzerinde sayıların olduğu sek sek oyunun çizgileri	Ailenin oyun içindeki bir taş olarak gösterilmesinin temsili.
Düz Anlam		Yan Anlam
Avrupa birliğinin sek sek oyununda sürüklenen bir taş gibi gösterilen ve vatanından edilmiş bir aileyi sürükleyerek oyundan atacağı, ülkesinde kabul etmeyeceği vurgulanmıştır.		Göçmen insanların Avrupa birliği için oyundaki bir taştan daha değerli olmadığı gösterilmiştir.

Sek sek oyunu basit kuralları olan, belli çizgiler içindeki bir taşın sürüklenerek çizgileri aşmadan dışarı atılmasını amaçlayan ve/veya taşın bulunduğu kutucuğun üzerinden atlayarak oynanan bir oyundur. Valizleri ile göçmen oldukları anlamı verilen ailenin sek sek oyunu içindeki karelerden birine yerleştirilmesi oyundaki taşı temsil etmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda ailenin çaresizliği de vurgulanmak istenmiş olsa da Avrupa Birliği bayrağını etek olarak giyen çocuğun ailenin olduğu karenin önünde durması oyun kurallarına göre iki seçeneği beraberinde getirmektedir. Çocuk, taşı sürükleyerek oyundan atacak veya üzerinden atlayarak oyunu tamamlayacaktır. Bu durumda Avrupa Birliği göçmenleri yıldırarak gönderecek veya görmezden gelerek hayatına devam edecektir. Ek olarak çocuk olmasına rağmen iri resmedilen figür, Avrupa Birliği'nin kontrol gücünü temsil ederken göçmen ailenin küçük resmedilmesi ise onların savunmasızlığını, çaresizliğini ve kırılganlığını temsil etmektedir. Avrupa Birliği'nin göçmenlere karşı tutumu, çocuk oyununa benzetilerek güçlü bir politik mesaj içermektedir.

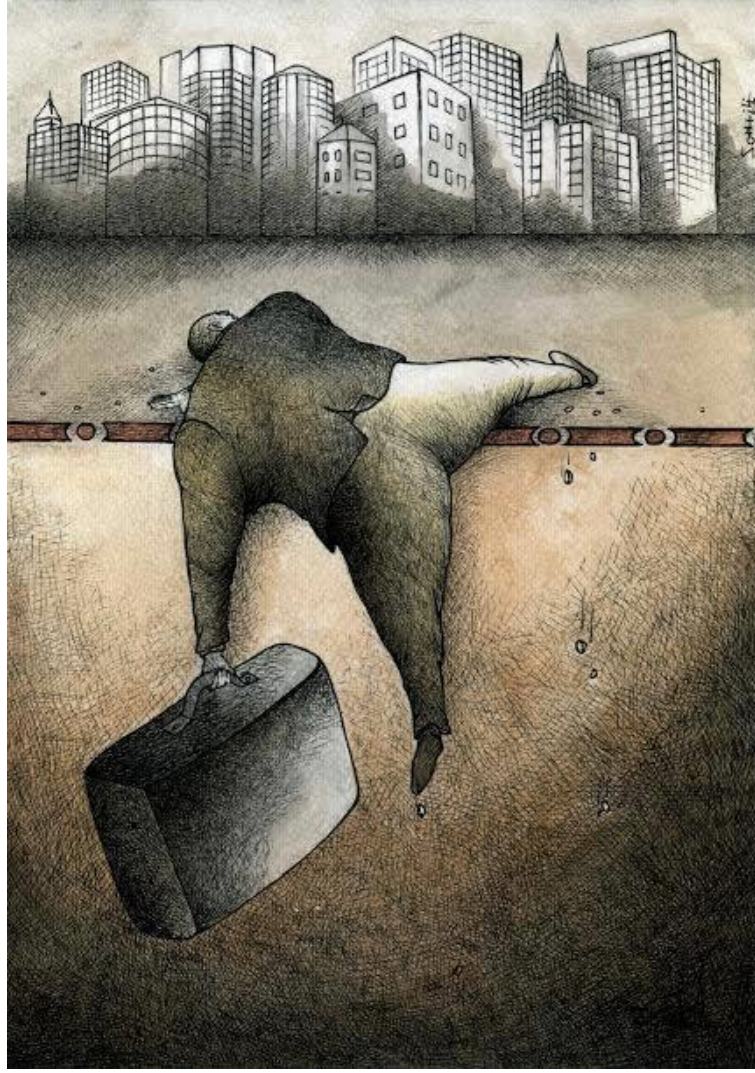

Resim 4. *Hello Europe 2015 MoneyGram Samedin Latifi*

Yarışmada MoneyGram ödölünü almaya hak kazanan karikatür Samedin Latifi tarafından çizilen “Resim 4” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
Sandık	Üzerinde 6 yazısı ve yıldızın bulunduğu ve Kosova haritası olan bir sandık	Kosova’nın bir sandık içinde karanlığa ve bağımlı bir ülke olmaya hapsedilmesinin tasviri.
Kilitler	Sandığın kenarlarından açılmaması için kilitlerle kilitlenmesi	Belli zorlu koşulların kasti bir şekilde ülkeyi kısıtlamasının temsili
İnsan figürleri	Farklı pozisyonlardaki çeşitli insanlar	İnsanların özgürlüğe olan inancının gücüyle tüm kısıtlamalara rağmen kendi yollarına gideceğinin temsili.
Merdiven	Sandığa dayandırılmış bir merdiven	İnsanların kendi fırsatlarını kendilerinin meydana getirmesinin temsili.
Düz Anlam		Yan Anlam
Tüm zorlu koşullara rağmen daha iyi olacağı umuduyla insanların prangalarından kurtulma çabaları gösterilmeye çalışılmıştır.		İnsanların istenmediği ve ya olduğu yerde kalması gerektiğini düşünen bir takım güçler tarafından bir kadere mahkûm edilmesi de gösterilmektedir.

Sandığın/kilitli kutunun üzerinde soluk bir şekilde çizilmiş Kosova haritası ve ülkedeki toplulukların temsil edildiği yıldızlı bir 6 işareti bulunmaktadır. Sandığın kilitlerinin üzerinde ise Avrupa Birliği bayrağı resmedilmiştir. Sandığın içinden elinde bohçalarıyla insanların çıktığı ve ya çeşitli yöntemlerle çıkmaya çalıştığı gösterilmektedir. Avrupa Birliğinin Kosova’yı kaderin mahkûm etmeye çalıştığı ve ülkedeki insanların göçmen sorununa dönüşmesinin önüne geçmek adına ülkeyi her yönden ve alanda sınırlandırmaya çalıştığı vurgulanmaktadır. İnsanların ise bu kısıtlamadan kurtulmak için her yolu denediği ve kurtulanların elinde bohça ile kurultuğu resmedildiğinden göçmen/mülteci olarak varlığına devam edeceği ima edilmektedir.

Resim 5. Hello Europe 2015 özel ödül alan karikatür Amir Soheili

Yarışmada özel ödülünü almaya hak kazanan karikatür Amir Soheili tarafından çizilen “Resim 5” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
İnsan figürü	Bir sınırı geçmeye çalışan bir adam figürü.	Karanlıktan aydınlığa ve bir şehre gitmek için mücadele veren bir insan.
Binalar	Bir şehrin temsili.	Geleceği ve yeni bir hayatı temsil eder.
Çizgi/ Bariyer	Bir alanı ikiye bölen bir çizgi	İki farklı durumu, mekanı ve ya toprağı ayıran sınırın temsili.
Bavul/ Valiz	Taşınma, yolculuk için kullanılan bir araç.	Göçmenliğin, toplumsal baskıların, yükün ve/ve ya sorumlulukların temsili.
Düz Anlam		Yan Anlam
Bir adamın sınırı geçtiğinde yeni bir yaşama sahip olacağı inancıyla göç ettiği gösterilmeye çalışılmıştır.		Her göçün büyük zorluklarla, büyük kayıplarla, yalnız ve bir tek bir bavulla yapıldığı gösterilmiştir.

Karikatür, adam figürünün çizginin hangi tarafına gitmek istediğinin bakış açısına göre değişebileceğini vurgulamaktadır. İnsan figürü şehirden kaçıyor da olabilir şehre ulaşmaya çalışıyor da olabilir. Ancak ilk vurgu kişinin belli zorlukları ve sıkıntıları aşarak yeni bir hayata ulaşmayı arzuladığı yönündedir. Bu bağlamda kişilerin yaşadığı ekonomik fırsat eşitsizliğinin, sosyal adaletsizliğin, toplumsal engellerin vurgulandığı söylenebilir. Bu çizim modern hayatın birey üzerindeki etkisini sosyal ve ekonomik eşitsizlikleri, hayatta kalma mücadelesini bunun yanı sıra hayattaki sorumluluklarının verdiği baskıyı simgelemektedir.

Resim 6. *Hello Europe 2015 özel ödöl alan karikatür ARES*

Yarışmada özel ödölünü almaya hak kazanan karikatür Ares tarafından çizilen “Resim 6” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
İnsan	Elini başına koymuş ve suratını ekşitmiş bir adam	Kafasını bir yere çarpmanın verdiği acının temsili.
Yıldızlar	Halka şeklinde sarı yıldızlar	Avrupa birliği bayrağındaki yıldızların temsili.
Mavi arka plan	Mavi renk duvar	Avrupa birliği bayrağının temsili
Bavul/ Valiz	Eşya konulan bir bavul	Göçmenliğin işareti.
Düz Anlam		Yan Anlam
Göç eden bir adamın mavi renk bir duvarın önüne geldiğinde başını çarpmuş gibi başında sarı Avrupa birliği bayrağı yıldızlarının çarpmasıyla durdurulduğu/engellendiği vurgulanmaktadır.		İnsanların zaten savaştan kaçtığı düşünölüdüğünde göç ettiği ölkede dahi huzura kavuşmayacağı fikri gösterilmektedir.

Çizimdeki arka planın mavi olmasıyla Avrupa Birliği bayrağına vurgu yapılmaktadır. İnsan figürünün elindeki valiz, onun göçmen olduğunu simgelemektedir. Figürün elini başına koyması ise kafasına bir darbe aldığını, bu darbe ile sarsıldığını göstermektedir. Figürün başının üzerindeki yıldızlar başının döndüğüne imada bulunurken aynı zamanda arka plandaki mavi duvarla birleşince Avrupa Birliği bayrağına vurgu yapmaktadır. Adam figürü bir AB vatandaşı da olabilir ve ya AB ile sıkıntılı süreç yaşayan farklı ölkeler vatandaşı da olabilir. Bu bağlamda AB’den ayrılan yada yarılmaya çalışan ve/veya mecbur bırakılan bir toplumu simgeleyebilir. Bunun yanı sıra AB’ye girmeye çalışan bir topluluğu da simgelemesi mümkün. Her iki durumda da göçmen olduğu vurgulanmak istenen kişinin ve ya toplumun sıkıntı ve problemlerle karşılaştığı, bu sorunların AB’den kaynaklandığı işaret edilmektedir. Karikatürde Avrupa Birliği’nin göçmen politikalarının göçmenlerin hayatını nasıl sarştığını, onların geleceklerine nasıl etki ettiğini simgelenmektedir.

Resim 7. Hello Europe 2015 özel ödül alan karikatür Marcin Bondarowicz

Yarışmada özel ödülünü almaya hak kazanan karikatür Marcin Bondarowicz tarafından çizilen “Resim 7” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
İnsan portresi	Yan profil olmak üzere portre boy, yüzü bayrakla sarılmış bir insan	Avrupa Birliği'nin bütünlüğünün ve gücünün/büyükliğünün temsili
Küçük insan figürü	Beyazlar içinde elinde bayrak tutan bir insan	Teslimiyet bayrağının Avrupa'ya dikilmesinin temsili
Bayrak 1	Avrupa birliği bayrağı	Avrupa'nın temsili
Bayrak 2	Beyaz bayrak	Teslimiyetin temsili.
Düz Anlam		Yan Anlam
Küçüklerin (ülkelerin) büyüklere (ülkelere) teslim olduğu (boyunduruğuna girdiği) vurgulanmaktadır.		Avrupa'nın Kosova'ya kısıyyla çok büyük olduğu ve özgürlük isterken aslında başka bir teslimiyete maruz kaldığı gösterilmektedir.

Karikatürde büyük figürün omuzlarından yukarısı görülmekte ve takım elbise giymektedir. Büyük figürün yüzü AB bayrağı ile tamamen kaplanmıştır. Bu bağlamda portrenin büyüklüğü ve takım elbise giymiş olması AB'nin etkisi altında kalan ülkelerin bürokratik ve siyasal durumunu simgelemektedir. Küçük adam figürü ise beyaz giyinmekte ve elinde beyaz bayrak bulunmaktadır. Küçük adam figürü ise barış isteyen ve bunun için ateşkes anlamına gelen beyaz bayrağı kaldıran azınlık bir toplumu ve ya küçük bir ülkeyi temsil etmektedir. Aynı zamanda küçük adam figürü özgürlük ve bağımsızlık isteyen bir toplumu da simgelemiş olabilir. Küçük figürün teslimiyet bayrağını AB bayrağının bulunduğu büyük figürün başına dikmeye çalışması AB'ye teslim olduğu ya da ondan özgürlük istediği, uluslararası siyasette beynin/yöneten tarafın AB olduğu ve bu nedenle bayrağı oraya dikmeye çalıştığı anlamına gelmektedir. Küçük figür bir tarafa özgür olmayı simgelerken diğer taraftan başka bir güce teslimiyeti de sembolize etmektedir.

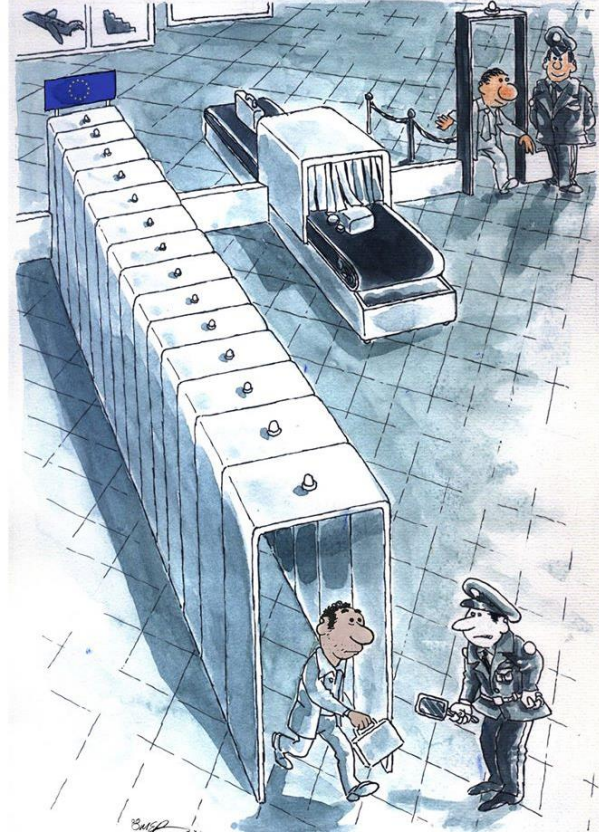

Resim 8. Hello Europe 2015 özel ödöl alan karikatür Mehdi Azizi

Yarışmada özel ödölünü almaya hak kazanan karikatür Mehdi Azizi tarafından çizilen “Resim 8” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
İnsan	Bir eliyle bavul tutan diğeri eliyle ayakkabısındaki yıldızları düşüren ve oturan bir adam	Göçmenlerin ayağına bir Avrupa’nın batması/takılması.
Çocuk	Karşındaki adamı oturarak izleyen bir çocuk	Masumiyetin ve iyi niyetin temsili
Bavul	Yolculuk/seyahat için kullanılan gereç.	Göç etmenin temsili
Ayakkabı	İçinden yıldızlar düşen bir ayakkabı	“Ayağına taş değmesin” deyiminden esinlenilerek ayağına Avrupa’nın değmesi/takılması.
Yıldızlar	Bir kısmı gökyüzünde bulunan bir kısmı da ayakkabının içinden düşen yıldızlar	
Düz Anlam	Yan Anlam	
Avrupa’ya göç edenlerin yollarına çıkan engellerin gittikleri Avrupa ülkeleri olduğu vurgulanmıştır.	Karşılarına çıkan engellere rağmen o engellerden kurtularak devam edeceklerini temsil eden bir görüntü.	

Karanlık gecede üzerinde eski kıyafetler ve yanında bavul bulunan yetişkin bir insanın oturarak ayağındaki ayakkabıdan yıldızları sirkeleyerek düşürdüğü ve masum ve mesaklı bir çocuğun olan biteni izlediği görülmektedir. Gecenin maviliği ve yıldızlar AB’yi simgelerken adamın yanındaki bavul onun bir göçmen ya da mülteci olduğuna işaret ediyor olabilir. Ayakkabısından düşen yıldızlar gök yüzünde bulunan yıldızların eksik kısımlarını simgelerken AB bütünlüğünün bozukluğuna da imada bulunmaktadır. Çocuk masumiyet ve merakı simgelerken aynı zamanda geleceği, gençliği de işaret etmektedir. Çocuk figürü ile Kosova’nın bağımsızlığının çok taze olduğu, bir çocuk gibi masum ve bir geleceğe sahip olması gerektiği anlatılmak istenmektedir. Göçmen olarak AB’den bir bekletiyeye girenlerin ise AB tarafından zorluklarla karşılanacakları karikatürde gösterilmiştir. Avrupa Birliği bayrağındaki yıldızların bir kısmının yere düşmesi ve ya ayakkabının içinde olması ise AB’nin bazı değerlerinin ayaklar altında düştüğüne ve ya bazı üyelerinin zayıfladığına, geride kaldığına işaret etmektedir. Bu bağlamda karikatür, AB’nin bütünlüğünün bozulduğuna, ekonomisinin göçmen sorunları üzerindeki etkisine, gelecek nesillerin yaşanan sorunlardan etkileneceğine derin bir eleştiri getirmektedir.

Resim 9. Hello Europe 2015 özel ödül alan karikatür Ömer Çam

Yarışmada özel ödülünü almaya hak kazanan karikatür Ömer Çam tarafından çizilen “Resim 9” olarak gösterilen karikatür olmuştur.

Gösteren	Gösterilen	Gösterge
İnsan 1	X ray cihazından geçen takım elbiseli bir adam	Özel ve ya ayrıcalıklı insanların (Avrupa ülkesi vatandaşı gibi) karşılanma şekli
İnsan 2	X ray cihazından geçen takım elbiseli bir adam	Ayrıcalığı olmayan insanların (AB vatandaşı olmayanlar gibi) maruz kaldığı karşılanma şekli.
Güvenlik 1	Elini arkasında tutan saygılı bir şekilde duran üniformalı bir adam	Saygı duyan, güven veren ve yardımcı olmaya çalışan güvenlik kişisi
Güvenlik 2	Elinde detektör ile bekleyen üniformalı bir adam	Şüphe duyan, güven vermeyen, açık arayan güvenlik kişisi temsili
X Ray Cihazı 1	Havaalanlarında, sınır bölgelerinde vb. bulunan ve insanlar için olan X ray cihazı	Tek sırası olan sıradan X ray geçiş noktası.
X Ray Cihazı 2	Havaalanlarında, sınır bölgelerinde vb. bulunan ve valizler için olan X ray cihazı	Bavullar için kullanılan sıradan x ray cihazı
X Ray Cihazı 3	Havaalanlarında, sınır bölgelerinde vb. bulunan ve insanlar için olan X ray cihazının art arda 14 sıra olarak sıralanmış yeni versiyonu.	AB ülkeleri vatandaşı olmayan birinin bu ülkelere girmek için geçmesi gereken 14 aşamalı olduğunu gösteren uzun ve kalın x ray cihazları sıralaması.
Düz Anlam		Yan Anlam
“Bazı insanlar özeldir ve rahatça seyahat edebilirler” mesajını veren karikatür, AB ülkeleri vatandaşları dışındaki herkesin uzun ve zorlu güvenlik aşamalarından geçmesi gerektiğini göstermektedir.		AB ülkeleri vatandaşı olmayan insanların güvenilmez, korkulacak, tehlikeli olduğu ve dikkatle incelenmesi gerektiği mesajı verilmektedir.

Karikatür, bir havaalanındaki güvenlik kontrolünün bulunduğu alanı göstermektedir. Bu alanda güvenlik cihazından geçen iki farklı kişi görülmektedir. İzleyiciye göre sağ tarafta görünen ve güvenlik cihazından geçen kişi rahatlıkla ve hiçbir sorguya maruz kalmadan cihazdan geçerken sol taraftaki kişi tıpkı valizlerin geçtiği gibi kalın ve ekstra güvenliği ifade eden bir güvenlik cihazından geçmektedir. Sol taraftaki kişinin geçtiği cihazın üzerindeki Avrupa Birliği bayrağı avrupa gitmek isteyen ancak vatandaş olmayan kişilerin geçmesi gerektiği sürece bir imada bulunmaktadır. Bu bağlamda karikatür, Avrupa Birliği ülkelerinden birinin vatandaşı olmayan birinin tabiri caizse istediği zaman elini kolunu sallayarak bu

  kelere gidemeyeceğinin bir eleştirisini sunmaktadır. Avrupa Birliği   lkesi vatandaşlarının normal bir insan gibi göründüğü ancak diğer   ke vatandaşlarının ise bir eşya, bir valiz yerine konduğu bu karikatür derin bir bakış açısı içermektedir.

Tartışma, Sonuç ve  neriler

Karikatürler kendilerine çok fazla alanda yer bulmaktadır. Ancak en dikkat çekici olan karikatürler siyasi alanda çizilen karikat rlerdir. Bunun sebebi siyasi karikatürler yalnızca güldürmeyi ama lamazlar. Aynı zamanda derin bir anlam ifade edebilirler. Bir acıyı, derin bir yarayı gösteren komik çizimler yalnızca güldürü amacı taşıyor olamaz. Bu alanda yapılan diğer çalışmalara bakıldığında savaş dışında ekonomik kriz, g   soruları gibi siyasi alanlarda da yapılmış karikatürler görmek mümkündür. Karikatür incelemesi yapan araştırmalara bakıldığında yoğunlukla siyasi karikatürlerin analiz edildiği g r lmektedir. Bu bağlamda bazı araştırmalar siyasi karikatürlerin söylem kısmını analiz ederken bazı araştırmalar görsel kısmını analiz etmektedir. Özellikle Shaikh, Tariq ve Saqlain (2016) tarafından yapılan “Cartoon war. A political dilemma! A semiotic analysis of political cartoons” isimli çalışmaya bakıldığında siyasi karikatürlerin hangi özellikleri barındırdığı gösterilmektedir. Polat (2018) tarafından yapılan “Yeni Medyayı Mizah Perspektifinden Okumak: Karikatür Ve Caps'lerin Karşılaştırılmal  Göstergebilimsel Analizi” adlı çalışmasında mizahı karikatürler üzerinden ele almıştır ve incelememiştir. Güncel durumu anlamak ve anlat için kullanılan karikatürler burada incelenmiştir. Hussein (2019) tarafından yapılan “Analizing Political Cartoons in Arabic Language Media after Trupm’s Jerusalem Move: A Multimodal Discourse Perspective” isimdeki başka bir çalışmada karikatürelerin yeniden siyasi görüşleri sunma biçimleriyle incelendiğini g r lm ştir. Çalışmada volan bir durumun eleştirel şekilde karikatürlere nasıl yansıdığına bakılmıştır. Putri (2018) tarafından yapılan “Semiotic Analysis of Joko Widodo Political Cartoons in The Jakarta Post e-Paper” adlı tez çalışmasında ülkenin siyasi durumunu ele alan karikatürlerin incelendiği g r lmektedir. Karikatürler çoğunlukla semiyotik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu anlamda söylem analizinden daha fazla görsel olarak verilmek istenen mesaj anlaşılmaya çalışılmaktadır.

Araştırmada, yarışmaya katılan ve sıralamada yer bulan karikatürlerin analiz edilmesiyle Kosova’nın Avrupa’ya karşı olan bakış açısını anlamak ve ya Avrupa’nın Kosova’ya karşı ol düşünceleriyle ilgili hissettiklerini anlamak mümkün olmaktadır. Özellikle Nato’nun müdahalesinin ardından bağımsız olan Kosova’nın Avrupa’dan ve Amerika’dan beklentilerinin olup olmadığının ayrıca Avrupa ve Amerika’nın bu beklentiler karşısındaki tutumunun da karikatürler aracılığıyla görülmesi mümkündür. Çalışmada görüldüğü üzere karikatürlerde konuyla bağlantılı olarak bağımsızlığını ilan etmiş bir ülkenin beklentileri ve bu beklentiler karşılığında aldıkları ya da alacakları tepkiler resmedilmiştir. Karikat rlerden anlaşıldığı gibi Kosova halkının beklentisi gelişmiş   keler olarak bildiğimiz Avrupa birliği   kelerine göç etme içen karşılaştıkları ve ya karşılaşmayı bekledikleri tepki istenmemek, kabul görmemek, insan yerine konmamak şeklinde ifade edilmektedir. Pierce’inin kuramına göre görüntüsel gösterge karikatürleri temsil etmektedir. Çizilen karakterlerin ve durumların verdiği anlam yorumlayanın anladığı anlamı ifade ettiğinden çizimler sembolik göstergeyi temsil etmektedir. Bu açıdan bakıldığında karikatürler toplumsal olarak ifade ettiği anlamları içeren semboller kullanılarak çizilmiştir. Göç etme anlamı verilebilmek için valiz, aile, bohça, gemi, havaalanı gibi semboller kullanılmıştır. Bu imgeler yalnızca Kosova toplumuna özgü değillerdir. Çünkü yarışmanın katılanları arasında Mısır, Türkiye, İran, Küba, Polonya, Hırvatistan vb.   kelerden katılımcılar bulunmaktadır. Evrensel olarak kabul gören sembollerden bir diğeri ise istenmemenin vurgulanması için kullanılan zorlayıcı imgelerdir. Avrupa birliği bayrağının bulunduğu bir elin g  e zorlanan bir aileyi dur işaret ile durdurması ya da havaalanında normal insanlardan daha fazla x ray cihazından geçirilmesi buna örnekler oluştırmaktadır.

Sonuç olarak karikatürlerdeki imgeler ve çizimler yarışmanın konusuna bakıldığında Kosova halkının Avrupa’ya göç etmesini olağan ve istenen bir şey olarak vurgularken Avrupa’nın karşı tutumunun güvensizlik, engel olma, kabul etmeme olduğunu göstermektedir. Karikatürlerin dereceye girmiş olduğu g   önünde bulundurulduğunda ise karikatürlerin mizah yoluyla gerçeği vurguladıkları kabul edilmiş olmaktadır.

Karikatürlerin incelenmesi oldukça zahmetli ve bazen anlaşılması güç olabilmektedir. Bu bağlamda karikatür incelemelerinden karikatürün yapıldığı dönem iyi anlaşılmalı ve hatta eğer mümkün ise  izerle bir görüşme gerçekleştirilmelidir. Böylelikle karikatürün anlaşılması ve anlamının aktarılmasının daha doğru olması beklenebilir. Ek olarak bu çalışmanın ışığında benzer karikatür yarışmaları ele alınabilir ve bu çalışma ile karşılaştırılarak yeni çalışmalar yapılabilir.

Etik Beyan

"1.Kosova Karikatür Festivali'ndeki Karikatürlerin Göstergebilim Yöntemiyle İncelenmesi" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Yazarlar araştırmaya eşit oranda katkı sağlamışlardır.

Çatışma Beyanı

Çalışma kapsamında kişisel ve finansal herhangi bir çıkar çatışmasına neden olabilecek bir durum bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Barthes, R. (2005). *Göstergebilimsel Seriiven*. (M. Rıfat, & S. Rıfat, Çev.) İstanbul: YKY Yayınları.
- Barthes, R. (1979). *Göstergebilim İlkeleri*. (B. Vardar, & M. Rıfat, Çev.) Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Chiang, P.-Y., Liao, W.-H., & Li, T.-Y. (2004). Automatic Caricature Generation By Analyzing Facial Features. *Appear in Proceeding of 2004 Asia Conference on Computer Vision (ACCV2004)*, 1-6.
- Coulthard, M. (2002). *Advances in Spoken Discourse Analysis*. London and New York: Routledge.
- Derrin, D. ve Burrows, H. (2020). *The Palgrave Handbook of Humour, History and Methodology*. Switzerland: Macmillan.
- Holbo, J. (2016). Caricature and Comics. *The Routledge Companion To Comics*, 367-379.
- Eco, U. (1976). *A Theory of Semiotics*. Bloomington: Indiana University Press.
- Goldman, M., & Hagen, M. (1978). The Forms of Caricature: Physiognomy and Political Bias. 5(1). *Studies in Visual Communication*, 30-36.
- Güzelsen, R. M. (2002). *Gösterge Eleştirisi*. İstanbul: Tavanarası Yayınları.
- Koestler, A. (1997). *Mizah Yaratma Eylemi*. İstanbul: Mizah Kültürü.
- Konrad, E. F. (1971). *Ferdinand De Saussure Origin and Development of This Lingusitic Theory in Western Studies of Language*. Berlin : Simon Fraser University.
- Shadiqi, A. (2014). Semiotic Analysis of South Park Cartoon Comedy Season I. *Vivid Jounrnl Vol.3 No.1*, 1-14.
- Peirce, C. S. (1958). *The Collected Papers of Charles Sanders Peirce*. Cambridge: HARvard University Press.
- Öngören, F. (1998). *Türk Mizahı ve Hicvi*. Ankara: Türkiye İş Banksı Kültür Yayınları.
- Perkins, D. (1975). A Defifinition of Caricature and Caricature and Recognition. *Studies in Visual Commnications*, 1-26.
- Saussure, F. (1985). *Genel Dilbilim Dersleri*. (B. Vardar, Çev.) Ankara: Birey ve Toplum.
- Yıldırım, Ş. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Cartoons find their place in a wide range of areas; however, the most notable ones are political cartoons. This is because political cartoons do not merely aim to entertain. They often convey profound meanings, reflecting societal issues and political dynamics. Humorous drawings that reflect pain or deep wounds cannot solely serve the purpose of amusement. Instead, they act as tools for social commentary and critique. When examining other works in this field, it is possible to see cartoons addressing issues like economic crises and migration problems, alongside those dealing with war. These themes demonstrate the versatility of political cartoons in capturing complex political realities. Research on cartoon analysis shows that political cartoons are predominantly analyzed. In this context, some studies focus on the discourse aspect of political cartoons, while others analyze their visual elements. The dual focus highlights the multidisciplinary nature of studying cartoons, which requires an understanding of both art and social sciences. For instance, the study by Shaikh, Tariq, and Saqlain (2016), titled "*Cartoon War: A Political Dilemma! A Semiotic Analysis of Political Cartoons*," demonstrates the distinctive features of political cartoons. This study underscores how visual elements are used to convey subtle political messages that might otherwise go unnoticed. Similarly, Polat's (2018) work, "*Reading New Media from the Perspective of Humor: A Comparative Semiotic Analysis of Cartoons and Memes*," examines humor through the lens of cartoons and explores their representation in this regard. The inclusion of memes alongside cartoons in Polat's study highlights the evolving nature of visual political commentary in the digital age. In another study, Hussein (2019) analyzed political cartoons in Arabic-language media following Trump's Jerusalem decision from a multimodal discourse perspective, highlighting how critical events are reflected in cartoons. Such analyses reveal the power of cartoons to address sensitive political decisions in a manner that is accessible to a broader audience. Putri's (2018) thesis, "*Semiotic Analysis of Joko Widodo Political Cartoons in The Jakarta Post e-Paper*," analyzed political cartoons addressing the political situation in Indonesia. These studies

predominantly employed semiotic analysis methods to examine cartoons, which provide a deeper understanding of the relationship between symbols and meaning. From this perspective, the focus is more on understanding the visual messages conveyed rather than analyzing the discourse. This preference for visual analysis demonstrates the unique ability of images to transcend language barriers and communicate complex ideas effectively. In this research, analyzing the cartoons submitted to and ranked in the competition enables an understanding of Kosovo's perspective on Europe and Europe's attitudes and sentiments toward Kosovo. The visual narratives embedded within these cartoons offer insights into the collective psyche of a nation grappling with its place in the international arena. Particularly, the cartoons reflect the expectations of Kosovo—a country that gained independence after NATO's intervention—from Europe and the United States, as well as the attitudes of these entities toward such expectations. These depictions serve as a mirror to the societal tensions and aspirations that characterize Kosovo's post-independence era. As seen in the study, the cartoons depict the expectations of an independent nation and the responses they have received or anticipate in return. The cartoons reveal that the people of Kosovo wish to migrate to European Union countries, which are perceived as developed nations offering better opportunities. However, the responses they face or expect to face include rejection, exclusion, and dehumanization. Such depictions underscore the disparities between the ideals of global unity and the realities of regional politics. According to Peirce's theory, visual signs represent the cartoons. Since the meaning of the drawn characters and situations depends on the interpretation of the viewer, the illustrations serve as symbolic signs. From this perspective, the cartoons employ symbols to convey societal meanings. Symbols such as suitcases, families, bundles, ships, and airports signify migration. These images not only highlight the struggles associated with migration but also emphasize its universal nature. These images are not exclusive to Kosovan society. Participants from countries like Egypt, Turkey, Iran, Cuba, Poland, and Croatia, among others, submitted their works to the competition. This diversity demonstrates that migration and exclusion are global issues, resonating across different cultures and regions. Another universally recognized symbol is the emphasis on rejection, depicted through compelling images. Examples include a hand bearing the European Union flag stopping a migrating family with a "halt" sign or forcing them through more rigorous security checks at an airport compared to ordinary passengers. Such imagery starkly illustrates the barriers faced by migrants, both literal and metaphorical. In conclusion, when evaluated within the context of the competition's theme, the images and illustrations in the cartoons emphasize that the migration of the people of Kosovo to Europe is portrayed as a natural and desirable phenomenon, while Europe's response is characterized by distrust, obstruction, and rejection. The fact that these cartoons have won awards indicates their effectiveness in using humor to highlight reality. By weaving humor with critique, the cartoons offer a balanced yet striking portrayal of political realities. The analysis of cartoons is a meticulous and sometimes challenging task. It requires not only an understanding of artistic techniques but also a deep awareness of the sociopolitical context. In this regard, understanding the period in which a cartoon was created is essential. The historical and cultural backdrop provides critical clues about the cartoon's intended message. If possible, conducting interviews with the cartoonist can provide deeper insights, offering a first-hand perspective on the creative process. This approach is expected to enhance the accuracy of interpreting and conveying the cartoon's meaning, ensuring that the nuances are not lost in translation or misinterpretation.